

September 2024

Kommentarer til forslag til budgetaftalen 2025

Landsbyfællesskabet ønsker hermed at komme med kommentarer til budgetaftalen.

Vi har siden 2021 oplevet en positiv interesse fra kommunalbestyrelsens side i forhold til Landsbyer og landdistrikter.

Dette har bl.a. givet sig udslag i vedtagelsen af Landdistriktspuljen i 2021, permanentgørelsen af Landsbypuljen, etablering af en formel dialog mellem Landsbyfællesskabet og Skanderborg kommune, blandt andet om at tage fat på idekataloget i "Landdistriktpolitik" og ansættelse af en person til at hjælpe landsbyerne gennem den kommunale administration.

Alt sammen gode initiativer, som Landsbyfællesskabet sætter stor pris på.

På den baggrund virker budgetaftalen og partiernes efterfølgende kommentarer som om, der ikke længere opretholdes økonomisk samme fokus på Landsbyerne og landdistrikterne, som vi har oplevet.

1. Sammenlægning af Landsbypuljen og Fællesskabspuljen

Som noget væsentligt nyt i aftalen nedlægges Landsbypuljen (selv om den i aftalen kaldes "Landdistriktspuljen") og lægges sammen med Kulturpuljen og Fællesskabspuljen til to nye puljer.

I første omgang reduceres budgettet for de tre puljer med 400.000 kr med den begrundelse, som umiddelbart kan synes rigtig, at der er uforbrugte penge. For Landsbypuljens vedkommende vil vi gerne gøre opmærksom på, at dette kan skyldes 2 ting: For det første har det ikke været muligt for udvalget at give tilsagn om bevilling over flere år, og for det andet har retningslinjerne i puljen været meget restriktive og til dels uklare. Begge forhold har helt givet afholdt nogle fra at bringe gode projekter frem. Gennem en lang og konstruktiv dialog med administrationen har vi lige fået retningslinjerne i Landsbypuljen ændret.

Den nuværende situation er meget usikker: retningslinjerne er ukendte, i puljen skal landsbyerne slås sammen med de "stærke" centerbyer og puljen til udbetaling er tilsyneladende varigt reduceret, idet forøgelsen af de 2 puljer med 800.000 i 2026 skal gå til: "det tilpasningsarbejde, det vil medføre" - at slå de tre puljer sammen til 2.

Det er ikke noget, der signalerer øget fokus på landsbyer og landdistrikter.

2. Der skal afsættes økonomi til at projekt 'Hastighederne ned i landsbyerne'

Landsbyfællesskabet har haft flere gode dialoger med Klima-, Miljø- og Planudvalget samt administrationen om vores ønsker med hensyn til mobilitet og støj. Kommunen har tilmed oprettet projektet 'Hastighederne ned i landsbyerne', som administrationen driver fremad på bedste vis til vores store tilfredshed. Det vil munde ud i en række nødvendige ændringsforslag i landsbyerne, som vil kræve en økonomi at få gennemført.

Når vi betragter budgetaftalen, genfinder vi *ikke* en økonomi til at gøre noget ved landsbyernes problemer med sikre skoleveje, cykelstier, fart- og støjdemping i landsbyerne, herunder projektet 'Hastighederne ned i landsbyerne'. De beløb, som er afsat indtil 2028 virker meget små og er for en stor dels vedkommende bundet op på 2 større projekter: cykelsti ved Dyrehaven og supercykelstiprojekt Silkeborgruten.

Vi henviser til "Landdistriktspolitik"s Idekatalog. De 5 første punkter i afsnittet om "Mobilitet", hvor vi anerkender, at vi er kommet godt i gang med analyserne. Men analyser alene ændrer jo ikke de fysiske forhold.

3. Boligudbud.

I "Landdistriktspolitik" s. 3 om "Udvikling og bosætning" konstateres, at fortsat udvikling i landsbyerne er vigtig. Det er et synspunkt vi er helt enige i.

Til gengæld synes vi, at det kniber meget med at se resultater af de 4 punkter, som Byrådet vil arbejde for, specielt det andet:

"at sikre rammer for en varieret boligmasse i landsbyer og landområder, så de kan tiltrække og fastholde en mangfoldig befolkningssammensætning". Specielt vedrørende almennyttigt boligbyggeri oplever vi ikke, at ordene i Landdistriktspolitikken står mål med virkeligheden.

Vi har behov for disse boliger for at kunne tilbyde et varieret boligtilbud – og for nogle landsbyers vedkommende er det meget væsentligt, at det ikke er noget, der først sker om 5-10 år, for så er tiden forpasset.

Skanderborg Kommune er i en stor vækst, men en vækst i centerbyerne. En del af denne vækst kan sagtens ledes over til landsbyerne – hvis betingelserne om et varieret boligudbud er til stede vil der også være en efterspørgsel efter disse boliger.

4. Den grønne omstilling.

Landsbyerne vil gerne medvirke til den grønne omstilling og til at nå kommunens ambitiøse plan om at producere grøn el til hele kommunen i 2030.

Vi har med glæde bemærket, at kommunen har vedtaget et sæt retningslinjer for opstilling af VE-anlæg, der kræver et stærkt samarbejde med den/de berørte landsby(er). Men vi ønsker som udgangspunkt ikke, at hele denne grønne omstilling skal ske ude i landsbyerne og landdistrikterne. Vi er derfor noget forundrede over, at der ikke satses betydeligt mere på solceller på kommunale bygninger, end det fremgår af budgetaftalen. Som udgangspunkt burde der vel være solceller på alle de kommunale bygninger, som er egnede hertil. Det ville kunne reducere behovet for store anlæg i det åbne land.

Landsbyfællesskabet håber ikke, at budgetaftalen og de opfølgende kommentarer er udtryk for et dalende fokus på landsbyer og landdistrikter. Bekymringen bliver ikke mindre af, at budgettet i alt væsentligt ser ud til at gælde for 25 og 26, så muligheden for at følge op på analyserne fra "Landdistriktspolitik" skydes til 27." Vi håber meget, at vores bange anelser viser sig ubegrundede, og håber at Kommunalbestyrelsen vil hjælpe os af med dem.

Vi er som altid parat til at indgå i en konstruktiv og ligeværdig dialog om udviklingen af Landsbyer og landdistrikter. En reel udvikling i landsbyerne er afhængig af, at kommunen står ved deres ord i handlinger og prioriterer landsbyerne.

Med venlig hilsen

LandsbyFællesskabet i Skanderborg Kommune